

Vejle Kommune
Att: Annette Holm Bonde

22. april 2026

**Dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3 til biomanipulation
Ensø**

Vejle Kommune har søgt om at lave biomanipulation i Ensø.

Efter § 3 i *naturbeskyttelsesloven*¹ må der ikke foretages ændringer i tilstanden af de beskyttede naturtyper. Søen og overdrevet hvor båden sættes i vandet er en beskyttet naturtype. Det ansøgte kræver derfor dispensation fra § 3, stk. 1 og 2 i *naturbeskyttelsesloven*.

Placering af søen fremgår af nedenstående kortudsnit.

Kommunens afgørelse

Ikast-Brande Kommune giver dispensation til biomanipulation i Ensø, samt at benytte overdrevet som midlertidigt arbejdsareal omfattet af *naturbeskyttelseslovens* § 3.

Dispensationen er gives på følgende vilkår:

- Isætning af båd, samt optagning er af og arbejde med garn og fisk, at varige spor i overdrevet undgås.
- Den eksisterende markvej langs overdrevet skal benyttes som adgangsvvej.
- Opfiskning skal foregå med vod, kanalvod og/eller stormaskede garn. Hvis det bliver nødvendigt, kan der anvendes ruser eller bundgarn, som skal være udstyret med stopnet eller stoprist jf. vilkårene i Styrelsens for fødevarer, landbrug og fiskeris tilladelse af 8. april 2026. Elektrofiskeri kan anvendes, hvis det bliver nødvendigt for gennemførelse af projektet.
- Der må ikke benyttes redskaber som er kendt for at kunne medføre bifangst af odder eller fugle.

---

¹ Lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. nr. 1392 af 04/10/2022 (med senere ændringer)

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: +4599603390

Sagsbehandler:
Kristine Bollerup
E-mail:
krbol@ikast-brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603372
Sagsnr.:
01.05.08-P25-6-26

- Fangstredskaberne skal tilses dagligt.
- Opfiskningen skal være fokuseret på brasen, skaller og mindre aborre. Bifangst af rovfisk i form af gedder, sandart og aborrer større end 15 cm skal genudsættes, hvis det er muligt.
- Døde fisk skal fjernes dagligt og arbejdspladsen skal holdes ryddelig, så materiel samles ved endt arbejdsdag.
- Udtagning af fisk fra nettet skal ske på presninger.
- Når restaureringen er afsluttet, skal alt materiale være fjernet.
- Skulle der undervejs i projektet ske afvigelser fra ansøgte projekt skal det meddeles til Ikast-Brande Kommune.

Afgørelsens baggrund og gyldighed

Dispensationen er givet efter § 65, stk. 2, jf. § 3, stk. 1 i *naturbeskyttelsesloven*. Den er givet på baggrund af din ansøgning af 30. januar 2026. Det er en forudsætning, at det ansøgte udføres som beskrevet i ansøgningmaterialet.

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, og der ikke er modtaget klager. Eventuel klage har opsættende virkning på dispensationen, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. *naturbeskyttelseslovens* § 87, stk. 7.

Hvis der bliver klaget over afgørelsen, får du omgående besked. Hvis du ikke inden 1 uge efter klagefristens udløb har modtaget besked om, at der er kommet klager, kan dispensationen udnyttes.

En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Når projektet er gennemført, bedes du meddele det til kommunen på e-mail: krbol@ikast-brande.dk eller tlf. 99603372

Ansøgning og projektbeskrivelse

Rørbæk Sø, Nedersø og Kulsø er i de statslige vandområdeplaner udpeget til restaurering i perioden 2021-2027.

Ingen af søerne opfylder i den nuværende tilstand vandområdeplanens målsætning om god økologisk kvalitet, idet både fiskebestanden, fytoplanktonsamfundet, sigtddybden og næringsstofindholdet ikke opnår god økologisk tilstand. Søerne har i 2024 været præget af algeopblomstringer, lav sigtddybde og høje næringsstofindhold, hvilket formentlig også har været tilfældet i 2025, hvor der kunne konstateres massiv algeopblomstring igen i slutningen af august.

Forundersøgelserne har vist, at den eksterne belastning fra det samlede opland, inkl. spildevandsudledninger og næringsbelastning fra vandfugle er så lav, at den ikke er til hinder for at der kan opnås målopfyldelse. Der er således ikke behov for indsatser i oplandet til søerne, før der kan gennemføres en restaurering af dem. Nye sedimentundersøgelser og vandke-miundersøgelser har vist, der findes en stor mobil fosforpulje i sedimentet i Rørbæk Sø, og at denne pulje frigives i et omfang der er betydende for søens tilstand. Da søen ofte lagdeler i perioden maj – august, med lave iltkoncentrationer i bundvandet til følge, er det helt forventeligt, at der sker en stigning i fosforkoncentrationen i bundvandet hen over sommeren, hvilket også kan observeres. Den frigivne fosfor-mængde vurderes at være på niveau med den samlede eksterne fosforbelastning og er af afgørende betydning for søens tilstand. Den ringe vandkvalitet påvirker de nedstrøms liggende søer.

Fiskebestanden er domineret af mindre aborrer, en del skaller og en mindre bestand af brasen. Desuden findes en større bestand af bundfisken hork, der potentielt konkurrerer med aborrer om føden, hvilket kan være årsag til at søens aborrebestand sjældent når det rovelevende stadie (>15 cm). Fiskebestanden vurderes at kunne påvirke søen negativt og være medvirkende til at fastholde søen i en uklar tilstand.

Der vurderes derfor at være behov for at gennemføre en restaureringsindsats, der retter sig mod både fiskebestanden i de tre søerne og samt den interne belastning af Rørbæk Sø.

Der er ikke tidligere foretaget undersøgelse af bestanden af store brasen i Ensø. Fiske sammensætningen er derfor ukendt og om denne kan påvirke fiske sammensætningen i Kulsø. Der skal derfor i første omgang foretages en undersøgelse med stormaskede garn i gydeperioden, efterfulgt af en opfiskning, hvis det viser sig at der findes en bestand der potentielt kan migrere til Kulsø og påvirke effekten af opfiskningen i denne sø.

Tidsplan:

År 1 af biomanipulationen

Indledningsvist udpeges mulige gydeområder i søen, i det omfang dette er muligt. Dette gøres ud fra søens dybdeforhold og eventuel forekomst af vegetation.

Derefter foretages fiskeri i disse områder med stormaskede garn med maskevidder mellem 85 og 130 mm, enten i gydeperioden for brasen eller i den normale periode for fiskeundersøgelser i søer (15/8 – 15/9). Der sættes som minimum 6 garnlænker af 90 meters længde, der fisker over natten.

År 2 af biomanipulationen

Hvis der viser sig en betydende bestand af store brasen, foretages garnfiskeri efter de fangne størrelser, i et omfang der svarer til 5 dages intensivt fiskeri med mindst 1.000 meter garn (med de korrekte maske-størrelser).

Bifangster af fredfisk fjernes fra søen, mens potentielle rovfisk i form af aborrer over 15 cm, gedder og sandart, alle genudsættes i søen.

Båden vil blive sat i vandet i den vestlige del af søen, hvor der er adgang via en eksisterende markvej. Arealet her er registeret som overdrev. Fisk tages op samme sted.

Der lægges presenning ud mens fisk tages ud af garnet. Derefter samles de i blå tønder og køres væk samme dag. Pga. terrænet og eksisterende adgangsforhold rundt om søen, vurderes overdrevet at være det eneste sted, hvor man umiddelbart kan tilgå søen og tage fisk op.

Kortudsnit 1: placering af Ensø og kanal imellem Ensø og Kulsø

Kortudsnit 2: arbejdsareal hvor båd sættes i vandet (gul skravering overdrev, rød skravering mose)

Lovgrundlag

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter et generelt forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af de beskyttede naturområder. Kommunen kan ifølge *naturbeskyttelseslovens* § 65, stk. 2 meddele dispensation til tilstandsændringer i beskyttede naturområder. Der dispenseres som udgangspunkt kun til forhold, der forbedrer eller understøtter naturtypen.

Kommunens vurdering:

Afgørelsen om dispensation er truffet på baggrund af følgende oplysninger og vurderinger:

Kommuneplanen

Arealet er i kommuneplanen for Ikast-Brande Kommune (2025-2037) udpeget som naturområde med særlige naturbeskyttelsesinteresser. Disse områder skal bevares og søges udvidet samt sikres et mangfoldigt og varieret naturligt plante- og dyreliv. Det ansøgte er i overensstemmelse med udpegningen, da søens som naturtype bevares og forbedres.

Arealet er endvidere i kommuneplanen for Ikast-Brande Kommune (2021-2033) udpeget som spredningsveje for dyr og planter. I de områder, der er udpeget som spredningsveje for dyr og planter, må en ændret anvendelse af arealerne som eksempelvis nyt byggeri og tekniske anlæg ikke i væsentlig grad forringe spredningsmulighederne for dyr og planter, og i områderne skal dyr og planters bevægelsesveje styrkes. Det ansøgte er i overensstemmelse med udpegningen, da søen potentielt forbedres som naturtype, da fiske sammensætning potentielt bliver ændret. Samtidig vil overdrevet ikke blive påvirket på baggrund af de fastsatte vilkår.

Overdrevet

Overdrevet blev sidst besigtiget i 2009. Der blev ved denne besigtigelse kun fundet 11 arter, herunder dog 4 stjernearter – sandstar, hedelyng, vej-engelskgræs og lyng snerre, mens der var to problemarter gederams og kruset skræppe. Ud fra luftfoto har der ikke været plejetiltag eller andre forandringer på arealet siden denne besigtigelse. Naturtilstanden vurderes derfor ikke at være væsentlig anderledes i dag.

Natura 2000-områder

Det ansøgte udføres uden for Natura 2000-områderne. Nærmeste Natura 2000-område nr. 76 som omfatter habitatområde nr. 65 (Store Vandskel, Rørbæk Sø, Tinnets Krat) og nr. 235 (Holtum Ådal, øvre del). Habitatområde nr. 65 - Store Vandskel, Rørbæk Sø, Tinnets Krat. Habitatområdet ligger ca. 3 km øst for det ansøgte projekts placering. Der er både hydrologisk og økologisk kontakt imellem Ensø og habitatområde nr. 65, da Ensø ligger ca. 2,5 km nedstrøms Rørbæk Sø.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde 65 er:

1013 Kildevældsvindelsnegl

1096 Bæklampret
1166 Stor vandsalamander
1318 Damflagermus
1355 Odder
6216 Blank seglmos
3130 Ret næringsfattige søer
3140 Kransnålalge-sø
3150 Næringsrig sø
3160 Brunvandet sø
3260 Vandløb med vandplanter
4010 Våd hede
4030 Tør hede
5130 Enebærkrat
6230 Surt overdrev*
6410 Tidvis våd eng
7140 Hængesæk
7220 Kilder og væld*
7230 Riggær
9110 Bøg på mor
9120 Bøg på mor med kristtorn
9130 Bøg på muld
9190 Stilkegekrat
91D0 Skovbevokset tørvemose*
91E0 Elle- og askeskov*

Naturtyper markeret med * er prioriterede naturtyper.

Ca. 25 km (i lige luftlinje) vest nordvest for Ensø løber vandet videre ind i Natura 2000-område nr. 68, Skjern Å og siden ud i Natura 2000-område nr. 69, Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen. Naturtyper i de nedstrømsliggende områder vurderes ikke at blive påvirket væsentligt, da der er tale om en opfiskning af fredsfisk, hvis påvirkning er lokalt i søen. Pga. afstanden vurderes projektet heller ikke at påvirke arter på udpegningsgrundlaget, for de nedstrøms liggende habitatområder væsentligt.

Projektet vil samlet have en positiv forbedring af vandkvaliteten i selve søen, samt Kulsø. En forbedring af vandkvaliteten i det vand, der løber videre til de to Natura 2000-områder vurderes ikke at påvirke de to nedstrømsliggende Natura 2000-områder væsentligt anderledes end i dag, pga. afstanden og pga. den store vandmængde, der tilløber å-systemet.

I forhold til habitatområde nr. 235- Holtum Ådal, øvre del vurderes der ikke at være nogen hydrologisk forbindelse mellem de to habitatområder, da de ikke er forbundet via vandløb. På den baggrund vurderes projektet ikke at påvirke naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 235 væsentligt.

I forbindelse med biomanipulationen vil der blive benyttet fiskeredskaber, der vil være forstyrrelser på søen og der vil blive fjernet en større mængde fisk fra området. Uforsætlige drab som drukninger i ruser, tejner og andre fiskeredskaber kan have væsentlig betydning for dynamikken i odderbestande, og vurderes at kunne have negativ betydning for artens status. Da oddere har meget store territorier, kan drab af blot få oddere i et område, have en væsentlig påvirkning af den lokale bestand. Det vurderes pga. afstanden til habitatområdet af odderpopulationen omkring Ensø vil være en del af den bestand der findes ved de andre søer, herunder Rørbæk sø. På den baggrund er det ikke muligt at afvise en væsentlig påvirkning af habitatområde 65. Det er derfor nødvendigt at udarbejde en habitatkonsekvensvurdering i forhold til habitatområde 65.

Habitatkonsekvensvurdering

Restaureringsprojektet er udelukkende rettet imod søerne Kulsø, Nedersø, Ensø og Rørbæk Sø og vil således ikke påvirke andre naturtyper på udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 65 Store Vandskel, Rørbæk Sø, Tinnets Krat. Der er desuden ingen hydrologisk forbindelse fra Ensø til Tinnets Krat denne vurderes derfor hverken direkte eller indirekte at blive påvirket af biomanipulationen.

Kildevældsvindelsnegl, bæklampret, stor vandsalamander, damflagermus og odder er på udpegningsgrundlaget for området. Som vurderet i afsnittet vedr. bilag IV-arter nedenfor vurderes der ikke være nogen påvirkning af de tre sidste arters yngle- eller rasteområder. Der er ligedan ikke risiko for forsættigt drab eller øvrig påvirkning damflagermus og stor vandsalamander pga. omfanget og timingen af projektet. De tre andre arter er vurderet nedenfor.

Kildevældsnegl

Kildevældsvindelsnegl lever ikke i Ensø, men findes typisk på kalkrige, lavt voksende, mere eller mindre åbent liggende kær og vældområder med fugtig eller sumpet bund samt relativt stabil hydrologi og vegetationsstruktur. Da sneglen slet ikke forekommer i søen og da projektet ikke påvirker relevante levesteder for kildevældssnegl, vurderes det, at arten ikke påvirkes af projektet.

Bæklampret

Bæklampret kendes fra nærområdet, hvor den blandt andet er set i Dybdal Bæk. Bæklampretten er ikke kendt fra Ensø, hvilket skyldes, at arten udelukkende lever i vandløb, både i larve- og voksenstadiet. Da restaureringsprojektet omhandler søen og ikke de tilstødende vandløb, vurderes det, at projektet ikke vil påvirke bæklampretterne.

Odder

Ved sætning af fiskeredskaber kan odderen potentielt blive påvirket ved ikke forsættigt drab, forstyrrelse af jagtmuligheder og ved fjernelse af fødegrundlag. I fiskeriet i Ensø vil der blive benyttet garn. I første omgang

stormasket, men hvis det kommer til egentlig opfiskning vil der blive benyttet garn med en maske størrelse, som er tilpasset formålet. Det valgte garn er ikke kendt for at forårsage drukning af odder.

Ved at anvende garn fiskeredskaber, vurderes der at ikke at være en risiko for drab af odder i forbindelse med arbejdet.

En forbedring af søens tilstand i form af restaurering, vurderes ikke at have en negativ betydning for odderen, da fredfisk forventes at blive erstattet med flere rovfisk. Der vil således fortsat vil være en god fiskebestand i søen, som kan udgøre en del af fødegrundlaget for odderen. Det klarere vand kan derimod betyde, at jagtmulighederne for odder forbedres. Arbejdet vil foregå i dag og aften timerne, og da odderen er nataktiv, vurderes dens jagtmuligheder ikke at blive påvirket heraf.

Samlet vurderes ingen af arterne på udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 65 at blive påvirket på bestandsniveau pga. projektets omfang og placering samt valget af fiskeredskaber.

Kumulation med andre projekter

Som beskrevet ovenfor, er biomanipulationen i Ensø en del af et større restaureringsprojekt rettet mod Rørbæk Sø, Nedersø og Kulsø. Efter der er foretaget biomanipulation i de tre søer og evt. i Ensø, vil der i Rørbæk Sø blive brugt phoslock eller tilsvarende fosfor bindende middel, til at binde søens fosfor i søbunden og dermed forhindre, at fosfor frigives til vandsøjlen, hvor det bidrager til algeopblomstring. Det aktive element i Phoslock er lanthan (et jordelement), der binder stærkt til fosfat og danner en uopløselig og inert kemisk forbindelse, kaldet rhabdophane. Phoslock består af 95% bentonit (en type ler) og 5% lanthan. Der er udført mange økotoxicitetstests på en bred vifte af dyrearter for at fastslå om produktet er sikkert. Samlet set viser disse rapporter, at Phoslock er sikkert at bruge under alle naturligt forekommende miljøforhold ved de anbefalede doser. Der skulle derfor ikke være nogen miljømæssig negativ konsekvens af at benytte phoslock i Rørbæk Sø. Det vurderes derfor, at benyttelsen af produktet i kumulation med biomanipulationen ikke vil påvirke arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget for hverken H65 eller de hydrologiske forbundne habitatområder væsentlig.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at projektet ikke i sig selv – eller i forbindelse med andre planer og projekter – vil kunne påvirke Natura 2000-områder væsentligt, og ikke vil være en hindring for, at målsætningerne for Natura 2000-områdernes tilstande nås og opretholdes.

Bilag IV-arter

Af bilag IV til EU-habitatdirektivet fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder.

I eller tæt ved Ensø er der kendskab til, at der kan forekomme odder samt flagermusarterne brunflagermus, trolldflagermus og dværgflagermus. Herudover kan der indenfor en radius af 10 km forekomme stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø, vandflagermus, sydflagermus, damflagermus, pipistrelflagermus og langøret flagermus.

Flagermus

I forhold til flagermus sker der ikke nogen påvirkning af deres yngle- eller rastesteder, da aktiviteterne ikke berører træer eller huse. Der sker heller ingen ændringer af ledelinjer, som de bruger i forbindelse med deres fødesøgning. Aktiviteterne på søen vurderes heller ikke at påvirke deres mulighed for at bruge søen som fødesøgningsområde, da sejladsen vil foregå i dag og aftentimerne og ikke vil påvirke insektforekomsten i området. Samlet set vurderes det, at projektet ikke vil påvirke de forskellige flagermusarter i området negativt.

Odder

Odder er kendt fra kanalen imellem Rørbæk Sø og Nedersø og forventes også at forekomme langs i og ved Ensø. Odderen vurderes at have raste- og ynglesteder langs søernes bred i uforstyrrede områder. Arbejdsområdet på land er et lysåbenområde, relativt tæt på et sommerhus er derfor ikke egnet som yngle- eller rasteområde.

Ved arbejdet med at opfiske brasen, skaller, hork og mindre aborre anvendes der ikke ruser, som erfaringsmæssigt kan være farlige for oddere, hvis ikke de monteres med stopriste. En forbedring af søens tilstand i form af restaurering, vurderes ikke at have en negativ betydning for odderen, da fredfisk forventes at blive erstattet med flere rovfisk. Der vil således fortsat vil være en god fiskebestand i søen, som kan udgøre en del af fødegrundlaget for odderen. Det klarere vand kan derimod betyde, at jagtmulighederne for odder forbedres.

Arbejdet vil foregå i dag og aftentimerne, og da odderen er nataktiv, vurderes dens jagtmuligheder ikke at blive påvirket heraf.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander er kendt fra området, men er ikke fundet i søen, hvilket formentlig skyldes, at arten som hovedregel ikke har ynglesucces i søer med fisk, hvilket er tilfældet med Ensø. Restaureringsprojektet vurderes derfor ikke at påvirke stor vandsalamander negativt. Evt. vil en forbedring af vandkvaliteten kunne være en fordel for plantevæksten i søen og dermed skabe skjulesteder for stor vandsalamander og dermed forøge muligheden for, at arten kan benytte søen som yngleområde fremadrettet.

Løgfrø

Løgfrø er ikke kendt fra Ensø og forventes heller ikke at leve i søen. Løgfrøen yngler ellers i et bredt spektrum af vandhuller og vandsamlinger, inklusiv næringsrige søer, men for at løgfrøen kan opnå succesfuld repro-

duktion kræver den bl.a. fiskefri vande. Det vurderes derfor, at biomanipulationen ikke vil påvirke løgfrø negativt.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er heller ikke kendt fra Ensø, hvilket igen nok skyldes, at arten er afhængig af fiskefri vand, for at opnå succesfuld reproduktion. Fordi spidssnudet frø ikke er kendt fra Ensø og søen heller ikke anses for at være relevant levested for spidssnudet frø er det vurderet, at restaurering ved biomanipulation ikke vil påvirke arten negativt.

Sammenfattende vurderer Ikast-Brande Kommune:

- at projektet med de beskrevne vilkår ikke vil påvirke bilag IV-arter negativt.
- at der i forbindelse med det ansøgte ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for bilag IV-arters trivsel.
- at gennemførelse af det ansøgte samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i Habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Partshøring

Ikast-Brande Kommune har d. 10. marts 2026 sendt projektet i høring hos bredejere. Der er ikke indkommet bemærkninger til projektet.

Konklusion

Ikast-Brande Kommune vurderer, at projektet kræver dispensation fra *naturbeskyttelseslovens* § 3. Dette begrundes med, at der efter kommunens vurdering ikke er tale om et underordnet forhold samt, at det ansøgte vurderes at kunne medføre ændringer i overdrevet og søens tilstand.

Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at der bør meddeles dispensation til projektet.

Ikast-Brande Kommune har i afgørelsen lagt vægt på:

- At det ansøgte har en naturforbedrende funktion, da det forbedrer både Ensø, men også Kulsø.
- At det ikke er muligt at komme ned til søen med båd andet end over overdrevet, og overdrevet ikke vil blive påvirket ved de stillede vilkår.
- At det ansøgte er i overensstemmelse med vandplanerne 2021-2027
- At projektet er en fordel for Natura 2000 området, da det indgår som en del af forbedringen af Rørbæk Sø.

Der gøres opmærksom på, at søen og overdrevet også fremover er omfattet af *naturbeskyttelseslovens* § 3, stk. 1 og 2. Fremtidige ændringer af vandhullets tilstand må derfor ikke foretages uden en ny dispensation.

Det er altid lodsejerens ansvar, at der ikke sker indgreb i beskyttede områder.

Andre tilladelser

Kommunens dispensation fra *naturbeskyttelsesloven* fritager dig ikke fra at skulle indhente tilladelse til forhold, som reguleres af anden lovgivning.

Klagevejledning

Dispensationen efter *naturbeskyttelsesloven* kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen udløber fire uger efter modtagelsen af dette brev, det vil sige **senest den 21. maj 2026.**

En eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klager skal indsende sin klage via Klageportalen, som findes på www.naevneneshus.dk, www.borger.dk og www.virk.dk. Klager skal i den forbindelse logge på – typisk ved brug af NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Ikast-Brande Kommune og anses for indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Yderligere oplysninger om klagereglerne kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside <https://mfkn.naevneneshus.dk>, hvorfra der også er link til Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Eventuel fritagelse for brug af Klageportalen forudsætter, at klager indsender en begrundet anmodning herom til Ikast-Brande Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Ved indsendelse af en klage skal klager indbetale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

- 1) Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- 2) Klageren får helt eller delvist medhold i klagen
- 3) Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi, klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis klager har indledt forhandlinger med ansøger og/eller kommunen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret – for eksempel hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i parts-høring.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller – i forbindelse med klage – af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Hvis du har spørgsmål til dette brev, er du velkommen til at kontakte mig på e-mail: kربول@ikast-brande.dk eller tlf. 99603372.

Kopi er sendt til:

- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, e-mail: mail@sgav.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Ikast-Brande, e-mail: ikast-brande@dof.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Ikast-Brande, e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk
- Friluftsrådet, Kreds Midt-/Vestjylland, e-mail: Ikast-brande@friluftsraadet.dk
- Friluftsrådet, e-mail: lokalraad@friluftsraadet.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, e-mail: miljo@kano-kajak.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, e-mail: dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Vestjylland, e-mail: vestjylland@sportfiskerforbundet.dk
- Museum Midtjylland, e-mail: vjp@museummidtjylland.dk
- Dansk Forening for Rosport, e-mail: dffr@roning.dk
- Danmarks Jægerforbund, e-mail: sager@jaegerne.dk